

P o s u d o k
na publikačnú činnosť a celkové zhodnotenie pedagogickej a vedecko-výskumnej
činnosti pre vymenúvacie konanie za profesora
doc. Ing. Čestmíra Serafína, Dr., Ing. Paed. IGIP v odbore „Odborová didaktika“.

Na základe menovacieho dekrétu dekana Pedagogickej fakulty UKF v Nitre doc. PaedDr. Gábora Pintesa, PhD., zo dňa 14. 2. 2022, Č. j.: PF – OVV – 2022/10-3:101100 za člena inauguračnej komisie vyjadrujem stanovisko k splneniu kritérií na inauguračné konanie

doc. Ing. Čestmíra Serafína, Dr., Ing. Paed. IGIP - „Odborová didaktika“.

V súvislosti s vymenúvacím inauguračným konaním menovaného, som dostal kompletný spis, ktorý obsahuje všetky náležitosti, ktoré majú značnú vypovedaciu hodnotu o odbornej, pedagogickej, výskumnej, publikačnej a konferenčnej činnosti.

Okrem uvedeného spisu mi boli predložené viaceré publikácie a štúdie autora, ktoré mi dokreslili jeho odbornovo-vedecké zameranie. Z viacerých vyberám nasledovné:

Serafín, Č. 2018. *„Illustrative electrical engineering in the primary school curriculum.“* – publikácia ocenená čestným uznaním rektorátu Univerzity Palackého v Olomouci.

Havelka, M. – Serafín, Č. 2003. *„Konstrukční a elektrotechnické stavebnice ve výuce obecného technického předmětu.“*

Serafín, Č. 2005. *„Role elektrotechnických stavebnic v obecné technickém vzdělávání.“*

Serafín, Č. a kol. 2016. /Serafín vedúci redaktor/. *„Proměna kurrikula technické výchovy v ČR a SR po roku 1989.“*

Okrem týchto knižných publikácií som mal k dispozícii viaceré publikované články v domácich a zahraničných časopisoch, a to aj indexovaných. Po preštudovaní uvedených literárnych prameňov konštatujem, že doc. Serafín je vyhranením pedagógom so zameraním na vybranú oblasť technickej výchovy – elektrotechnické aspekty. Poznamenám, že ak hovorím o „technickej oblasti – elektrotechnické aspekty“ neznamená to, že ide len o technické zameranie jeho publikácií. Uvedenú oblasť spája s edukačným procesom a v rôznych súvislostiach opisuje prínos technickej výchovy pre rozvoj kognície žiaka, pre spájanie školy so životom atď. Uvediem to inak: autor sa svojou publikačnou činnosťou nepredstavuje len ako odborník v elektrotechnike, ale aj ako aj ako skúsený pedagóg, čím napĺňa požiadavku na profesora. Vyberám, napr. *„Kits in technical education as a tool for the development of the student.“*, *„Didactic Process and process and its components in electrical engineering education.“*

Vo vzťahu k vyššie uvedenému poznamenám, že je to len časť jej publikačných aktivít, jej kompletná publikačná činnosť vyjadrená scientometricky je nasledovná:

- **knižné publikácie** – spolu: 23
- **publikácie vo vedeckých časopisoch** – spolu: 189, z toho indexované: 6
- **citácie** – spolu: 177. z toho v indexovaných časopisoch – 29, v ostatných zahraničných publikáciách – 54.

Uvedené uvádzam len ako „potvrdenie“ vyššie uvedeného. Za podstatné považujem však predovšetkým skutočnosť, že knižné publikácie sú spracované ako vedecké monografie – 4 tituly, vysokoškolské učebnice a skriptá – 11 titulov, učebnice pre základné a stredné školy – 8 titulov. Uvedený počet vysoko prekračuje stanovené požiadavky. V neposlednom rade uvediem, že doc. Serafín sa aj týmto zameraním svojich knižných publikácií prejavuje ako učiteľ – budúci profesor, pretože svoju publikačnú činnosť nerámcaje len do vedeckých požiadaviek, ale dôsledne ju spája s tým k čomu smeruje jeho inauguračia – spájanie teórie s edukačnou praxou na školách – mám na mysli autorstvo učebníc.

Ak sa v tejto chvíli zhlbujem do štúdia scientometrických údajov, potom uvediem aj niektoré ďalšie aspekty:

Vedecko-výskumná činnosť: Doc. Serafín vykazuje podiel na 42 riešeniach vedecko-výskumnej činnosti:

- **3 medzinárodné projekty** - 1x zodpovedný riešiteľ a 2 x - spoluriešiteľ.
- **39 domáce projekty** – 14 x zodpovedný riešiteľ, 25 x – spoluriešiteľ.

Za pozornosť stojí aj jeho bohatá aktívna konferenčná aktivita - celkom vykazuje viac ako 100 aktívnych vystúpení na vedeckých konferenciách doma a v zahraničí.

To isté vzťahujem aj na zahraničné pobyty – Taliansko, Poľsko, Slovensko a tiež viaceré krátkodobé prednášky na viacerých vysokých školách – na pozvanie škôl.

Pre celkové dokreslenie považujem za potrebné uviesť, že doc. Serafín pravidelne posudzuje rôzne odborné publikácie a štúdie, je členom redakčných rád časopisov a zborníkov, členom odbornej garancie konferencií atď. Je len samozrejmé, že aj touto činnosťou sa „zapísal“ do povedomia odbornej verejnosti, ktorá ho vníma ako odborníka vo viacerých oblastiach vzdelávania. Napokon, o tomto čo tu uvádzam svedčí aj skutočnosť, že 5 rokov pôsobil ako vedúci katedry, 8 rokov pôsobil ako prodekan PF Univerzity Palackého v Olomouci a 4 roky ako dekan tejto fakulty. Je len samozrejme, že aj tieto skutočnosti majú značnú vypovedaciu hodnotu o odborných a ľudských kvalitách osobnosti doc. Serafína.

Som toho názoru, že už samotný výpočet vyššie uvedených ukazovateľov by mohol byť postačujúci na začatie inauguračného konania. Samozrejme, popri výbere kvantitatívnych ukazovateľov, je potrebné uviesť aj kvalitatívne pohľady, vedome nepíšem hodnotenia. V zmysle uvedeného sa teda zmienim o vybraných oblastiach:

K pedagogickej oblasti: Vychádzajúc z publikačnej činnosti, ale aj z ďalších preukázaných činností jednoznačne konštatujem, že doc. Serafín je dobrým pedagógom. K tomuto vyjadreniu ma vedie skutočnosť, že jeho pedagogická činnosť je „priamočiara“ – celý čas sa venuje vybranej oblasti zameranej na elektrotechniku, elektroniku, mechatroniku i bezpečnosť a hygienu práce. Do týchto oblastí sa naozaj ponoril a ako vyplýva aj z jeho publikačnej činnosti významne prispieva k didaktike uvedeného zamerania. Pri publikovaní neostáva pri printovaní zaužívaných pohľadov, ale usiluje sa o obohatenie jestvujúcich prístupov k edukácii, napr. v publikáciách „*Role elektrotechnických stavebníc v obecné technickém vzdělávání.*“, „*Illustrative electrical engineering in the primary school curriculum.*“, samozrejme aj v časopiseckých štúdiách. V tejto súvislosti považujem za potrebné výrazne zdôrazniť jeho vystúpenia na vedeckých konferenciách. Vyjadřím to tak ako to vnímam pri čítaní zameraní jednotlivých konferenčných vystúpení, a samozrejme, aj publikovaných článkov, napr. „*Kits in technical education as a tool for the development of the student.*“, „*Didactic aspects of developing technical creativity in teaching of elementary*

school level.“ atď. Jeho publikácie vnímam ako tvorivý prístup k rozvoju odborovej didaktiky. Pričom už len dodám, že odborové didaktiky potrebujú práve takéto inovatívne pohľady. Dodám aj skutočnosť, že doc. Serafín ako vysokoškolský pedagóg sa o inauguráciu uchádza po 25 ročnom pôsobení na vysokej škole – je to skutočne doba, v ktorej si dôsledne osvojil abezpochyby aj overil mnohé pedagogicko-didaktické prístupy k edukácii. To vyúsťuje nielen do vyššie opísaných činností, ale aj do toho, že sa podieľa na inovácii a zavádzaní nových predmetov do výučby. Jeho pedagogickú činnosť hodnotím naozaj veľmi kladne.

K publikačnej činnosti: Z analýzy publikačnej činnosti jednoznačne vyplýva, že tvorba doc. Serafína je na vysokej odbornej úrovni. Pri publikovaní vychádza nielen z teoretického štúdia domácich a zahraničných prameňov, ale obohacuje ju svojimi viacročnými skúsenosťami edukačnej a aj riadiacej činnosti. Publikačnú činnosť vnímam ako obohacovanie odborovej didaktiky, pretože obsahuje mnohé námety pre kreovanie tvorivých prístupov v oblasti vyučovania technickej výchovy. O tom, že doc. Serafín má záujem a podieľa sa skvalitňovaní edukácie v základných a stredných školách svedčí aj skutočnosť, že je autorom 8 učebníc pre základné a stredné školy. Túto stránku hodnotím skutočne veľmi vysoko. Žiaľ, súčasnosť nie je priaznivo naklonená týmto nesmierne dôležitým a významným autorským úsiliam. Realita by mala byť „obrátene“ – pretože spracovať učivo do textu učebnice je mimoriadna symbióza pedagogickej psychológie, didaktiky všeobecnej a odbornej, prispôsobenie vedy žiakom atď., a k tomu ešte overenie učebnice v reálnom edukačnom procese. Neodpustím si poznámku: „dobrú učebnicu môže napísať len dobrý učiteľ“. Tieto aspekty by sme mali v odbornej verejnosti docieňovať oveľa viacej ako je tomu teraz. Okrem spomenutých publikácií uvediem aj „*Proména kurikula technickej výchovy v ČR a SR po roce 1989.*“ (vedúci autorského kolektívu doc. Serafín) – je nielen zaujímavým a hodnotiacim komparatívnym pohľadom, ale načrtáva aj možnosti a perspektívy technickej výchovy do budúcnosti.

K vedecko-výskumnej činnosti: Vo vzťahu k tejto oblasti uvediem, že jej zameranie je plne v zhode s tým čo píšem vo vzťahu k ostatným oblastiam. Doc. Serafín si aj tu, napíšem to „obrazne“, drží istú líniu a jeho vedecko-výskumná činnosť reflektuje to čomu sa venuje v edukácii, v publikovaní a aj v konferenčnej oblasti. Len pre ilustráciu uvediem výber: - *Koncept obsahovej integrácie primárnej školy a špeciálnej pedagogiky v príprave učiteľov; Inovatívne vzdelávanie učiteľov, Podpora rozvoja digitálnej gramotnosti, Technická výchova – súčasť humanistického modelu pregraduálnej prípravy učiteľov, Aktuálne problémy pedagogických a odborových didaktik v období vstupu ČR do EU.* atď.

Ku konferenčnej činnosti: O uvedenej oblasti som sa tiež zmienil vyššie. Považujem za potrebné dodať nasledovné. Ak vyššie v posudku hovorím, že doc. Serafín sa publikáciami predstavuje nielen ako odborník na elektroniku, ale aj ako učiteľ, potom pohľad na témy jeho vystúpení na konferenciách moje konštatovanie potvrdzuje v celom rozsahu. V jeho vystúpeniach rezonujú nasledovné aspekty, napr. modernizácia výučby, príprava učiteľov na výučbu technickej výchovy, internet a vyučovanie, budúcnosť technológií vo vzdelávaní, didaktika technických predmetov, technické vzdelávanie a rozvoj dieťaťa, kvalita školy - kvalita študentov atď. Výber zamerania jednotlivých tém konferenčných vystúpení tiež dokladuje, že doc. Serafín nie je zameraný len na technické aspekty, ale v plnom rozsahu sa

predstavuje ako „technik s pedagogickým myslením“ – to považujem za významný pohľad v súvislosti s jeho profesorskou inauguráciou.

Námety do diskusie: Z komplexného preštudovania a zhodnotenia činnosti inauguranta vyplýva, že ide o erudovaného odborníka. V zmysle uvedeného nekladím otázku, ale dávam námety na možnú krátku rozpravu – pohľady inauguranta na tieto oblasti:

- *Ako hodnotíte rozpracovanie odborových didaktík u nás v porovnaní so zahraničím?*

- *Ktoré oblasti by si podľa Vás zasluhovali viac pozornosti v rozpracúvaní odborových didaktík?*

- *Ako hodnotíte úroveň technickej výchovy v SR a ČR v porovnaní s inými krajinami: stav – porovnanie – prednosti /prípadné problémy/ - východiská.*

Celkový záver: Z toho čo som uviedol v mojom pohľade, resp. hodnotiacom stanovisku k inauguračnému konaniu doc. Čestmíra Serafína, jednoznačne vyplýva, že menovaný je odborne vyhraneným a uznávaným odborníkom v oblasti technickej výchovy. Oceňujem vyhranený záujem a odbornosť v oblasti technickej výchovy s presahom do pedagogiky a didaktiky. Uvediem to tak, že menovaný počas mnohých rokov pedagogicko-didaktickej činnosti sa držal istej odbornej línie, ktorú v podstate vo všetkých oblastiach rozvíjal – to vyústilo do jeho bohatej a odbornej publikačnej činnosti, do výchovy doktorandov, v neposlednom rade do kreovania obsahu technickej výchovy v príprave budúcich učiteľov a pod. Štúdium činností a aktivít ma presvedča o tom, že doc. Serafín je dobrým odborníkom vo svojom odbore, ale aj v pedagogike a didaktike, resp. odborovej didaktike. Z jeho činnosti vane skutočný záujem o kvalitu technického vzdelávania v školách s akcentom na tie požiadavky edukácie, ktoré sú zdôrazňované v súčasnosti – kognitívne aspekty a ich súvislosti. Poznám, že hoci len letné nazretie do bohatej publikačnej činnosti, do konferenčných aktivít a ostatnej činnosti jednoznačne presvedča o tom, že menovaný si získanie vedecko-pedagogického titulu plne zasluhuje.

Vzhľadom na vyššie uvedené v mojom hodnotení jednoznačne **o d p o r ú ě a m**, aby bol

**doc. Ing. Čestmírovi Serafínovi, Dr., Ing. Paed. IGIP
po úspešnom inauguračnom konaní udelený vedecko-pedagogický titul
profesor v odbore „odborová didaktika“.**

V Ružomberku 11. apríla 2022

prof. PhDr. Erich Petlák, CSc., v.r.